

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 028041 18 Kž 8
Sarajevo, 08.01.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Mujanović Ismete kao predsjednice vijeća, Filipović dr Ljiljane i Marić Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog H.I., zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branitelja optuženog H.I., izjavljenoj protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 028041 17 Kv 11 od 27.12.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.01.2018. godine, donio je

R J E Š E N J E

Djelimičnim uvažavanjem žalbe branitelja optuženog H.I., ukida se rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 028041 17 Kv 11 od 27.12.2017. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 028041 17 Kv 11 od 27.12.2017. godine prema optuženom H.I., protiv kojeg se vodi krivični postupak zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), produžen je pritvor za 2 (dva) mjeseca tako da mu, po tom rješenju, pritvor može trajati do 28.02.2018. godine ili do nove odluke suda. Pritvor je optuženom H.I. produžen iz razloga propisanih u članu 146. stav 1. tačka c) i d) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH).

Protiv ovog rješenja žalbu je izjavio branitelj optuženog H.I., advokat B.S., zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) u vezi sa članom 137. stav 2. istog zakona i članom 5. stav 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima kao i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje ukine i optuženi H. I. odmah pusti na slobodu uz određivanje mjera zabrane u smislu člana 140. ZKP FBiH.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. u vezi sa članom 338. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepeno rješenje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, branitelj optuženog H. I. u žalbi ističe da prvostepeni sud nije naveo razloge na osnovu kojih je zaključio da postoji osnovana sumnja da je optuženi H.I. učinio krivično djelo za koje se optužuje.

Ovi žalbeni navodi branitelja su neosnovani. Prvostepeni sud je u obrazloženju svoga rješenja određeno naveo na osnovu kojih dokaza je utvrdio postojanje osnovane sumnje da je optuženi H.I. učinio krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. KZ FBiH i šta iz tih dokaza ukazuje na takav zaključak.

Iako se prvostepeno rješenje izričito pobija samo zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, branitelj u žalbi ističe da se izjava optuženog u kojoj je on pokazao gdje je odbacio nož ne može smatrati zakonitim dokazom u smislu odredaba člana 6. stav 1., 8, 9, 92 i 93. ZKP FBiH. Branitelj tu žalbenu tvrdnju ne argumentira ali iz nje proizilazi da je navedena izjava sada optuženog H.I. nezakonit dokaz jer on, prije njenog davanja, nije bio poučen o svojim pravima. Međutim, iz iskaza svjedoka E. S., koji se navodi u obrazloženju pobijanog rješenja, a koji se ne osporava žalbom branitelja optuženog H.I., proizilazi da su ovlaštene službene osobe sada optuženog H.I. našli u H., u stanu u Ul. ... i lišili ga slobode, da im je tada osumnjičeni H.I. u vozilu pokazao gdje je bacio nož, ali i da je prilikom hapšenja tada osumnjičeni H.I. upoznat sa članom 5. ZKP FBiH. Kako je odredbom člana 5. ZKP FBiH propisano da se osoba lišena slobode mora na maternjem jeziku ili jeziku koji razumije odmah obavijestiti o razlozima lišenja slobode i istovremeno prije prvog ispitivanja poučiti da nije dužna dati iskaz niti odgovarati na postavljena pitanja, te da ima pravo uzeti branitelja kojeg može sama izabrati, ovaj sud nalazi da neargumentirana tvrdnja branitelja da je tada osumnjičeni H. I. pokazao ovlaštenim službenim osobama gdje je odbačen nož prije nego što je poučen o svojim pravima, ne može dovesti u pitanje zakonitost radnje kojom je pronađen nož. Pri tome ovaj sud ima u vidu i da je u toku dokazni postupak u ovoj krivičnopravnoj stvari te da u okviru njega odbrana ima pravo osporavati zakonitost dokaza koji se izvode na glavnom pretresu a da je sudeće vijeće dužno odlučiti o tim prigovorima.

Pobijajući prvostepeno rješenje u pogledu zaključka suda o postojanju osnovane sumnje da je optuženi H.I. učinio krivično djelo za koje se optužuje, branitelj u žalbi ističe i da ne postoji fotodokumentacija, koja se pominje u zapisniku o uviđaju broj 02/2-2-1-5/17 od 02.02.2017. godine, te da stoga smatra da su svi tragovi kao i vještačenja nezakoniti. Ni ovu žalbenu tvrdnju branitelj ne argumentira konkretnim navodima. S obzirom na to, ovaj sud nije bio u prilici ispitati osnovanost žalbenih navoda da su svi tragovi i vještačenja nezakoniti. Pri tome ovaj sud nalazi neophodnim ukazati da nepostojanje određenog dokaza, samo po sebi, ne može dovesti u pitanje zakonitost drugih dokaza.

Žalbeni navod branitelja da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH i time što je u obrazloženju pobijanog rješenja naveo razloge koji se odnose na postojanje osnovane sumnje da je optuženi P. F.

učinio krivično djelo za koje se optužuje usljed čega je pobijano rješenje nerazumljivo, ovaj sud takođe nalazi neosnovanim. Naime, nerazumljivost obrazloženja rješenja ne predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Navedenom zakonskom odredbom propisano je, naime, da ta bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji ako je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Prema tome, prema izričitoj zakonskoj odredbi, nerazumljivost razloga rješenja ne predstavlja navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka.

Neosnovano se žalbom branitelja optuženog H.I. prvostepeno rješenje osporava i tvrdnjom da sud nije iznio razloge za zaključak da se primjenom blažih mjera ne bi mogla ostvariti svrha koja se želi postići produženjem pritvora jer je prvostepeni sud naveo razloge za takav svoj zaključak.

Postojanje osnovane sumnje da je optuženi H. I. učinio krivično djelo za koje se optužuje, branitelj optuženog u žalbi osporava i tvrdnjom da su iskazi svjedoka A.A. i H.M., na koje se prvostepeni sud pozvao, kontradiktorni izjavama drugih svjedoka i da stoga ne mogu poslužiti kao relevantan osnov za utvrđivanje postojanja osnovane sumnje da je optuženi H.I. učinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

Ovi žalbeni navodi branitelja su neosnovani. Prvostepeni sud je u obrazloženju svog rješenja određeno naveo šta iz iskaza ovih svjedoka ukazuje na postojanje osnovane sumnje da je optuženi H.I. učinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret. Eventualna kontradiktornost ovih dokaza sa nekim drugim dokazima ne može, sama po sebi, isključiti postojanje osnovane sumnje da je optuženi H. I. učinio krivično djelo za koje se optužuje. Naime, za utvrđenje postojanja ovog opšteg uvjeta za pritvor neophodno je utvrditi postojanje osnovane sumnje da je optuženi učinio određeno krivično djelo, a ne postojanje izvjesnosti da je optuženi učinio određeno krivično djelo. Ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza vršiće sudeće vijeće nakon okončanja dokaznog postupka.

Žalbom branitelja optuženog H. I. osporava se i pravilnost zaključka prvostepenog suda o postojanju posebnog pritvorskog osnova iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH. Branitelj najprije ističe da se optuženi H.I., budući da je do sada neosuđivan, ne može smatrati bezobzirnim i odlučnim počinocem, kako je to utvrdio prvostepeni sud. Pobijajući zaključak prvostepenog suda da u odnosu na ovog optuženog i dalje postoji osnov za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, branitelj u žalbi potom ističe da, suprotno utvrđenjima suda, način izvršenja predmetnog krivičnog djela te posljedica koja je proizašla nemaju karakter naročitih okolnosti u smislu navedene zakonske odredbe. Posebno, branitelj smatra da način izvršenja niti posljedica djela ne mogu imati karakter naročitih okolnosti u vrijeme donošenja pobijanog rješenja s obzirom na protek vremena od učinjenja djela za koje se tereti optuženi. Branitelj nalazi da se, u stvari, u obrazloženju pobijanog rješenja ne navodi niti jedna konkretna okolnost koja upućuje na zaključak da bi optuženi mogao ponoviti krivično djelo u slučaju njegovog puštanja na slobodu.

Ovi žalbeni navodi branitelja su djelimično osnovani. Naime, sama posljedica kao element krivičnog djela za koje se tereti optuženi ne može biti osnov za zaključak o postojanju naročitih okolnosti koje opravdavaju bojazan da će optuženi boravkom na slobodi ponoviti krivično

djelo za koje se može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna jer bez te posljedice ne bi bila ni ostvarena obilježja krivičnog djela za koje se optuženi tereti. Nadalje, zaključak prvostepenog suda o postojanju osnova za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, osim na posljedici predmetnog krivičnog djela, zasniva se isključivo na načinu učinjenja krivičnog djela za koje se optuženi tereti. Iz tog načina učinjenja sud izvodi zaključak o bezobzirnosti i upornosti optuženog. Međutim, iako svoj zaključak o postojanju ovog zakonskog osnova za pritvor zasniva na načinu učinjenja krivičnog djela za koje se tereti optuženi, dakle, na okolnostima koje su postojale u vrijeme učinjenja predmetnog krivičnog djela, prvostepeni sud, pri donošenju tog zaključka, nije razmotrio značaj tih okolnosti u vrijeme donošenja odluke o pritvoru jer je od učinjenja krivičnog djela za koje se tereti optuženi proteklo već 11 mjeseci. Navedeno, za sada, dovodi u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda o daljem postojanju osnova za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, te je, usljed toga, žalba branitelja optuženog H. I. u odnosnom dijelu osnovana.

Pravilnost zaključka prvostepenog suda o daljem postojanju osnova za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH branitelj osporava navodima da prvostepeni sud pitanje postojanja vanrednih okolnosti u smislu navedene zakonske odredbe ne sagledava u vrijeme donošenja rješenja o produženju pritvora, te da danas nema vanrednih okolnosti, da navodni bijeg optuženog ne može imati karakter vanredne okolnosti, da bezobzirnost i odlučnost kod izvršenja krivičnog djela sud cijeni identično kao kod obrazloženja odluke o pritvoru iz razloga propisanog u članu 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, da se u bilo kojoj ulici u S. građani međusobno poznaju i posjećuju iste ugostiteljske objekte, da činjenica prebivališta majke oštećenog nije dovoljna da bi se stekao zaključak da bi došlo do narušavanja javnog reda i mira u slučaju puštanja optuženog na slobodu pogotovo što optuženi ne stanuje u istoj općini gdje i oštećena, da su se okolnosti na kojima je zasnovan pritvor optuženom po ovom zakonskom osnovu značajno promijenile tako da produženje pritvora nije svrsishodno, te da od 02.02.2017. godine u elektronskim i printanim medijima nije objavljen niti jedan novi članak ili nova vijest o ovom događaju.

Ovi žalbeni navodi branitelja su djelimično osnovani. Naime, iz obrazloženja pobijanog rješenja proizilazi da se zaključak prvostepenog suda o postojanju vanrednih okolnosti u smislu člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH zasniva, između ostalog, na tome da su se optuženi H. I. i P.F., nakon učinjenja krivičnih djela za koje se terete, pokušali sakrivati kako ne bi bili pronađeni. Međutim, u obrazloženju rješenja se ne navodi konkretno šta iz dokaza na koje se poziva sud upućuje na takav zaključak i zašto bi to imalo karakter vanredne okolnosti u smislu člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH i upućivalo na postojanje tog pritvorskog osnova. Nadalje, zaključak prvostepenog suda o postojanju osnova za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH zasniva se i na bezobzirnosti i odlučnosti učinitelja, dakle, na istim okolnostima na kojima je sud zasnovao i zaključak o postojanju osnova za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH. Takođe, prvostepeni sud je propustio izjasniti se na osnovu čega je utvrdio da se događaj desio u stambenoj četvrti gdje većina građana međusobno se poznaje, te da poznaje optuženog i da je poznavala oštećenog i da je oštećeni lišen života u neposrednoj blizini mjesta gdje mu majka stanuje. Zaključak o postojanju osnova za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH zasniva se i na činjenici da je šira javnost grada upoznata o ovom događaju putem printanih i elektronskih medija, pa bi, po ocjeni prvostepenog suda, puštanje na slobodu optuženog H.I. uzrokovalo uznemirenje kod građana, koje bi moglo dovesti do stvarne prijetnje narušavanja javnog reda. Međutim, sama činjenica da je nakon predmetnog događaja javnost o

dogadaju bila upoznata putem printanih i elektronskih medija ne podrazumijeva postojanje stvarne prijetnje da će puštanje na slobodu optuženog rezultirati narušavanjem javnog reda. Budući da je zaključak prvostepenog suda o postojanju osnova za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH zasnovan i na navedenim okolnostima, ovaj sud nalazi da se, za sada, osnovano žalbom branitelja optuženog H.I. prvostepeno rješenje pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Iz navedenih razloga je ovaj sud, na osnovu člana 337. stav 3. ZKP FBiH, donio rješenje kojim je djelimičnim uvažavanjem žalbe branitelja optuženog H.I. ukinuo pobijano rješenje i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Pri ponovnom odlučivanju sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rješenjem, pa će, nakon brižljive i savjesne ocjene svih relevantnih okolnosti, moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednica vijeća
Mujanović Ismeta,s.r.